

NÄKÖVAMMAISTEN airut



Inkki Inolan tie
paralympialaisiin

Facebook yrittää
saavutettavammaksi

Miksi sokeaa käytetään
haukkumasanana?



NÄKÖVAMMAISTEN airut 3

Pääkirjoitus 3

Kiikarissa 4

Tietovisa 6

Facebookiin
kuvailutulkkaus 7

Ahkeroiden maastohiihdon
huipulle 8

Mistä lisää jäseniä? 12

Kesäpäivät Kuopiossa 14

Leffakorva: Suomen hauskin
mies 14

Kulttuuritila kaikille 16

Näkövammaiset turvassa
tiellä 20

Tietovisan vastaukset 20

Aktivisti 21

Ilmoitukset 22

Ilmoitusohjeet ja
aineiston aikataulu 27

KANNESSA maastohiihtäjä Inkki Inola (oik.)
ja ampumahiihtäjä Vili Sormunen
KUVA Heidi Lehikoinen / Vuokatti Sport



PAUNO NARJUS

16 Turun kaupunginteatterin esteettömyyden parantamiseen osallistuivat myös Varsinais-Suomen Näkövammaisten aktiivit.

NÄKÖVAMMAISTEN airut

Näkövammaisten liitto
ry:n jäsenlehti
107. vuosikerta

11 numeroa vuodessa
printtilehtenä, Daisy-
äänilehtenä, piste-
kirjoituksella, sähköisenä
Luetus-julkaisuna
ja pdf-näköislehtenä.

ISSN 0358-2930

Paino:
Savion kirjapaino Oy

airut@nkl.fi
www.nkl.fi/airut

Päätoimittaja
Marika Mäkinen
p. 09 3960 4652,
0500 417 670
marika.makinen@nkl.fi

Taitto, ilmoitukset
Aatu Komsu
p. 09 3960 4651,
050 396 4651
aatu.komsi@nkl.fi

**Tilaukset, versio- ja
osoitteenmuutokset**
Niina Juntunen
p. 09 3960 4656
lehtitilaus@nkl.fi



Näkövammaisten
liitto ry

Pääkirjoitus

TEKSTI Timo Kuoppala, kansainvälisten asioiden päällikkö

Onnea, Viron näkövammaiset!

Sata vuotta sitten näkövammaiset elivät Virossa kuin muissakin Länsi-Euroopan maissa. Oppia saatiin erityiskouluissa ja käsityöt olivat tärkeä elannon lähde.

Toisen maailmansodan jälkeen olot muuttuivat. Sosialististen periaatteiden mukaisesti kaikille yritettiin järjestää työtä ja taata perusturva. Neuvosto-Viroon syntyi tuotantokombinaatteja, joissa näkövammaiset valmistivat koneiden ja laitteiden osia, joita sitten välitettiin Neuvostoliittoon. Työpaikkojen läheisyyteen rakennettiin näkövammaisille asuntoja. Kombinaatista löytyivät myös terveystalvelut sekä liikunta- ja kulttuuritilat. Näkövammaisten elämä Virossa oli niukkaa mutta tavallaan turvallista.

Viron itsenäistyttyä uudelleen 1991 maahan alkoi virrata aineellista apua ja tietotaitoa. Näkövammaisten liitto oli menossa mukana.


Yhdessä Viron näkövammaisten liiton kanssa ja EU:n tuella käynnistettiin hankkeita, joilla kohennettiin pistekirjoitus- ja äänitetuotantoa, kehitettiin hierojakoulutusta ja vahvistettiin järjestötoiminnan taitoja.

Muutamit suomalaiset näkövammaiset kunnostautuivat opaskoiratyön käynnistämiseksi ja käsityötoiminnan elvyttämiseksi. Kansakäyminen Suomenlahden yli oli vilkasta.

Yhteydet Viron ja Suomen näkövammaisten välillä ovat sittemmin vähentyneet, mutta eivät katkenneet. Viimeksi Viron liiton hallitus kävi meillä kylässä syyskuussa, ja vastavierailu on luvassa loppuvuonna.

Mikään ei estä yhteistyön kehittämistä edelleen. Osa vanhemmista virolaisista puhuu vielä suomea ja nuorempien kanssa keskustelu käy usein sujuvasti englanniksi.

Vuonna 1921 perustetusta Viron näkövammaisten liitosta ei ole kasvanut laajaa monialajärjestöä niin kuin NKL on. Maan näkövammaiset saavat kuitenkin kohtalaisesti eri toimijoiden tuottamia kuntoutus-, ammattikoulutus- ja tiedonsaantipalveluja. Virolainen yhteiskunta kehittyy nopeasti, ja heidän näkövammaisten liittonsa tekee siellä hyvää oikeuksienvälontatyötä.

Näkövammaisten Airut onnittelee satavuotiasta Viroa ja toivottaa menestystä maan näkövammaisille. 



KÄÄNTÖPISTE-LEFFA KUVAILUTULKATTIIN

Simo Halisen ohjaama ja käsikirjoittama Kääntöpiste-elokuva on kuvailutulkattu MovieReading-sovellukseen.

Pohjoisen lumiseen kaupunkiin sijoittuva tiheätunnelmainen Kääntöpiste kertoo hyvää tarkoittavien ihmisten ratkaisevista valinnoista, joiden seurauksia kukaan ei voi hallita. Elokuvaa tähdittävät **Laura Birn, Samuli Vauramo** ja **David Nzinga**.

Kuvailutulkkauskäsikirjoituksesta ja luennasta vastaa **Anu Aaltonen**. Englanninkielisen tekstityksen on dubannut **Juha-Pekka Mikkola**.



HENA BLOMBERG / KAIHO REPUBLIC

David Nzinga näyttelee Euroopan halki pakenevaa Francisia elokuvassa Kääntöpiste.



Oli kiva, että Donna oli vähän modernimpi sokko, kun tämä osasi käyttää kaikkia välineitä. Donna otti myös kuvia, niin minäkin otan – ei se ole mitenkään uskomatonta.

Syntymäsokea **Johanna Herranen**
Donna-sarjasta
Yle Draaman haastattelussa 14.2.

 **PÄIVYRI**
maalis–huhtikuu

6.–7.4.

kuunnelmafestari liriksessä

Luvassa myös Radioteatterin yllätys



SUOMEN KIELEN ALKEET PISTEKIRJOITUKSELLA

Vammaisten maahanmuuttajien tukikeskus Hilma on julkaissut yhteistyössä Celian kanssa suomen kielen alkeiden oppikirjan pistekirjoituksella. Suomea sisulla! -nimisen kirjan on kirjoittanut **Annamari Honkamäki**.

Kirjoja saa lainaksi Hilman toimistolta, ja niitä on painettu 15 kappaletta eri tiheyksillä. Lisätiedustelut: info@tukikeskushilma.fi.



AATU KOMSI



KEIHIN VAMMAISSOPIMUS VAIKUTTAA?

Suomen vammaisjärjestöt ovat laatimassa omaa raporttiaan siitä, miten YK:n vammaisopimuksen voimaantulo on vaikuttanut vammaisten henkilöiden elämään. Raporttia varten tarvitaan vammaisilta henkilöiltä heidän kokemuksiaan vuodesta 2016 lähtien.

Kysely on osoitteessa <https://tinyurl.com/ycy6cj5x>, ja mahdollisimman monen vammaisen toivotaan vastaavan siihen huhtikuun loppuun mennessä. Kyselyn voi myös tulostaa ja lähettää postitse verkkosivulta löytyvään osoitteeseen.

JÄNNÄRIKIRJAILIJA IIRIKSESSÄ

Vuoden johtolanka -palkittu jännityskirjailija **Antti Tuomainen** saapuu lirikseen haasteltavaksi tiistaina 17.4. Tuomaisen romaaneja ovat mm. Mies joka kuoli sekä Synkkä niin kuin sydämeni. Hänen teoksiaan on julkaistu 28 maassa.

Osallistumismaksu on 5 euroa. Ilmoittautumishjeet löydät Ilmoituksista sivulta 25.



TONI HÄRKÖNEN



KONTRAPUNKTILLA JA KARELIA-KUOROLLA YHTEINEN KEVÄTKONSERTTI

Kamarikuoro Kontrapunkti ja Karelia-kuoro pitävät yhteisen konsertin liris-keskuksessa huhtikuussa. Kaikkiällä oleva -nimeä kantavassa konsertissa kuullaan säveltäjä **Raimo Tanskasen** luontoaiheisia lauluja ja sävelmiä Karjalasta.

Esitys keskiviikkona 18.4. klo 19 alkaen lirkisen Braille-salissa. Pääsylipun hinta 19 euroa.



TIETOVISA

1. Kuka esittää sokeaa naista TV-sarjassa Donna?
 2. Kuka loi nykyisin käytössä olevat pistenuotit?
 3. Zachris Topeliuksen syntymästä tuli kuluneeksi 200 vuotta 14.1.2018. Montako vuotta tulee 12.3. kuluneeksi hänen kuolemastaan?
 4. Minkä sodan taisteluita käytiin mm. Länkipohjassa ja Vilppulassa?
 5. Minkä haitalliseksi todetun aineen kemiallinen merkki on Pb?
 6. Mistä Suomen kunnasta tuli kaupunki 1.1.2018?
 7. Kenen maalaus on Viimeinen ehtoollinen?
 8. Kuka suomalainen luisteli EM-hopeaa 500 metrillä, kun kisat viikoksi pidettiin?
 9. Millaisia potilaita pediatri hoitaa ja tutkii?
- Ässä:** Kaarina Maununtytär on (toistaiseksi) ainoa suomalaissyntyinen kuningatar. Kenen puoliso hän oli ja kauanko kuningattaruus kesti?

Vastaukset sivulla 20.

Facebookiin kuvailutulkkaus

Facebook on ottamassa käyttöön omien kuvien kuvailumahdollisuuden. Työkalu on kuitenkin vielä hankala käyttää ja toimii vain ajoittain.

TEKSTI *Aatu Komsa*

Kohta Facebookissakin lienee mahdollista kirjoittaa itse omien valokuvien kuvailu eli niin kutsuttu alt-teksti. Tähän asti Facebook on tarjonnut vain tekoälyn laatimaa automaattista kuvailutulkkausta. Nyt yhtiö on kuitenkin kaikessa hiljaisuudessa testaillut myös käyttäjän oman tekstin syöttämisen työkalua.

Kaksi vuotta sitten käyttöön otettu automaattinen kuvailutulkkaus on ollut parhaimmillaankin suurpiirteinen ja koskenut vain palvelussa jaettujen linkkien esikatselukuvia. Käyttäjien omien kuvien kohdalla kuvailuna on kuvan ladanneen käyttäjän nimi. Uusi työkalu antaa käyttäjälle mahdollisuuden kirjoittaa haluamansa kuvailun itse.

Työkalu ei kuitenkaan vielä täysin toimi. Kuvailun voi syöttää, mutta muut Facebookin käyttäjät eivät saa sitä kuultavakseen.

Kehitystyö lienee käynnissä, sillä Airuen testissä vielä helmikuussa ainakin Facebookin iPhone-versio luki kuvailun – maaliskuussa enää ei. Kuvailun lukeminen ei helmikuusakaan toiminut monien näkövammaisten käyttämällä Facebookin mobiilisivustolla m.facebook.com, joka on työpöytäversiota saavutettavampi.

Editorin käyttöliittymä on myös puutteellinen. Esimerkiksi Twitterissä, jossa kuvailumahdollisuus on ollut jo pidempään, kuvai-



Facebookin editointityökalu on sinällään selkeä mutta turhan monivaiheinen.

lun voi jättää helposti klikkaamalla ladatun kuvan alle ilmestyvää "lisää kuvaus" -linkkiä. Facebookissa käyttäjän pitää ensin klikata "muokkaa kuvaa" -linkkiä ja sen jälkeen vielä kahta muuta kohtaa päästäkseen kirjoittamaan kuvauksen.

Molempia some-kanavia koskee sama rajoitus, ettei alt-tekstin muokkausta voi tehdä kuin pöytäkoneella – eikä tekstiä voi myöskään enää muokata sen jälkeen, kun kuva on kertaalleen palveluun ladattu. Kännykällä otettuja kuvia kuvailakseen ne on siis kierrätettävä ensin tietokoneen kautta.

Mikäli Facebook saa työkalun toimimaan, siitä voi kuitenkin seurata merkittävä parannus näkövammaisten sosiaalisen median käyttömahdollisuuksiin.

Ahkeroiden maastohiihdon huipulle

Inkki Inola, 19, on heikkonäköinen lukiolainen maastohiittäjä Laukaasta. Juuri nyt hän edustaa Suomea Pyeongchangin paralympialaisissa.

TEKSTI Markus Tihumäki
KUVAT Heidi Lehikoinen / Vuokatti Sport

Inkki Inola syntyi 26. päivä tammikuuta vuonna 1999 Laukaan pienessä kunnassa Keski-Suomessa. Inolan näköhermot vioittuivat synnytyksessä ja hänen näkönsä on ollut siitä lähtien heikko.

Hän ei näe kauas eikä oikein lähelle. Näkö on tavallaan sumuinen koko ajan. Lisäksi näön kohdentamista vaikeuttaa nystagmus eli silmien väre.

– Olen tottunut hyvin elämään sen kanssa, koska en tiedä mitä muuta voisi olla, hän toteaa.

Inola ei ole kuitenkaan koskaan antanut heikon näön olla esteenä, vaan on pienestä asti harrastanut liikuntaa. Koko perhe on hyvin liikunnallinen ja tehnyt paljon yhdessä.

– Minulla on erittäin loistavat vanhemmat ja pikkusisko. Parempaa perhettä en voisi saada. He ovat aina hyvin tukeneet ja vievät urheilun pariin.

Inola on harrastanut useita lajeja joukkuelajeista yksilölajeihin, jääkiekosta painiin.

– Heti opittuamme kävelemään olemme pikkusiskon kanssa saaneet kokeilla haluamiamme lajeja. Vanhemmat veivät meitä kilpailuihin ja olivat mukana. Pallopeleissä vain ongelmaksi muodostui vauhti, koska omalla näöllä oli vaikea pysyä pelissä mukana. Jalkapallo saattoi tulla suoraan naamaan, kun etäisyyksien hahmottaminen oli haastavaa.

Pallopelien hankaluus onkin ollut yksi syy yksilölajeihin siirtymisessä. Niissä häntä kiinnostaa enemmän itsensä haastaminen.

Melkein kymppi

Inola on silmin nähden pärjännyt hyvin elämässään. Aktiivinen liikunta pienestä pitäen,

hyvä kasvatus ja oma asenne näkövammaisena elämiseen ovat antaneet avaimia myös koulussa pärjäämiseen, sekä sosiaalisesti etä opintojen kannalta.

– Minulla on ollut hyvin kavereita koulussa. Sekin riippuu paljon itsestä. Jos on itse aktiivinen ja menee rohkeasti mukaan porukkaan, saa kyllä kavereita ja pystyy menemään niin kuin muutkin.

Ahkeruus ja tunnollisuus ovat piirteitä, jotka Inolasta nousevat esiin. Sitä kuvaa hyvin peruskoulun päästötodistuksen keskiarvo, joka oli huikea 9,9.

– Yläkoulussa opiskelu alkoi kiinnostaa entistä enemmän, hän kuittaa.

Kun häneltä kysyy aineita, jotka pudottivat keskiarvon kympestä, saa vastaukseksi hymyilevän toteamuksen: tekninen työ ja englanti eivät olleet niin hyviä.

Uusi opas ampumahiihdosta

Yläkouluiässä Inkki Inola löysi myös oman lopullisen urheilulajinsa. Lajikokeilut ja useampi harrastus vaihtuivat lopulta maastohiihtoon.

– Hiihto alkoi tuntua omalta. En ole kuitenkaan niin sosiaalinen kuin joukkuelajit edellyttävät, ja pidän luonnossa olemisesta sekä itseni haastamisesta. Näidenkin kautta hiihtäminen innosti entistä enemmän.

” Pallopeleissä Inolan ongelmaksi muodostui pelin vauhti, mikä sai hänet siirtymään yksilölajeihin.

Inola on panostanut hiihtoon vuodesta 2013–2014. Tuolloin hän sai myös oman valmentajan ja on alkanut tavoitella paikkaa paralympialaisista.

Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry:n kilpa- ja huippu-urheilun valmennuspäällikkö **Tuomas Törrönen** on nyt ollut Inolan valmentaja nyt reilut neljä vuotta.

– Pääasiassa harjoittelu tapahtuu kuitenkin isän kanssa, koska etäisyys Törröseen on haaste. Saan häneltä kuitenkin harjoitusohjelmat, soittellemme viikoittain treenikuulumiset ja näemme mahdollisuuksien mukaan leireillä ja sovittuina harjoituskertoina.

Inolalle hiihdosta on muodostunut suurin tavoite opiskelujen oheen ja treenitunteja kertyy vuotta kohti noin 650. Viikossa se tekee 15–20 tuntia.

Nykyisin hänen aikansa menee oikeastaan pelkästään opiskeluun ja urheiluun. Hiihto-harjoittelun lisäksi ohjelmaan kuuluu salitreeniä ja aerobista harjoittelua myös sauva-kävelemällä, juoksemalla ja pyöräilemällä.

Alussa hän harrasti myös yleisurheilua kesäisin, mutta se, kuten kaikki muutkin hänen lajeistaan, palvelivat lopulta hiihtoon siirtymistä.

Kilpailuita on kertynyt 10–20 vuotta kohti. Parhaimmillaan vuoteen voi sisältyä jopa 30 starttia. Inola kilpailee näkövammaisten sarjassa B3-luokituksella, joka sallii opashiihtäjän käytön tarvittaessa.

– Olemme aloittaneet yhteistyön ampu-mahiihtäjä **Vili Sormusen** kanssa. Olimme juuri helmikuun alussa Vuokatissa maailmancupin kisoissa, josta sain parhaan sijoitukseni aikuisten kilpailuista. Olin perinteisen hiihtotavan 20 kilometrillä neljäs.

– Aiemmin en juurikaan käyttänyt opasta, mutta nyt kun yhteistyö natsasi hiihdollisesti, huomasi kuinka paljon siitä on apua, hän sanoo.

Muuten oman sarjansa sisällä hän pääsee osallistumaan lähinnä vain näkövammaisten

” Erityisesti yritys-juridiikka ja johtotehtävät kiinnostavat Inolaa.

SM-hiihtoihin. Parahiihtokisoja on Suomessa vain vähän, joten hän kilpailee useampia startteja vuodessa myös vammattomien puolella.

– Maailmancup kiertää maailmalla, mutta yksi kisareissu tulisi maksamaan minulle opaan kustannusten kanssa jopa 4 000–5 000 euroa. Sponsoreita on jo hyvin, mutta ei riittävästi, jotta pystyisin kulkemaan ulkomailla kisoissa.

Ura koreaksi!

Tämän vuoden helmikuun 13. päivä oli Inolalle suuri päivä. Tuolloin julkaistiin Suomen paralympiajoukkue Etelä-Korean Pyeongchangiin. Kolmentoista urheilijan joukkoon mahtui myös nuori 176-senttinen Ski Team Kuusaan hiihtäjä Inkki Inola.

– Aika huikeat fiilikset. Lähdin maailman kovimpiin kisoihin innoissani. Nyt yksi jo pienempänä asetettu unelma toteutuu.

Inola hiihtää Koreassa perinteisen hiihtotavan 10 kilometriä sekä sprinttimatkan. Vapaan kilpailu on 20 kilometrin matka.

– Realistinen tavoite on sijoittua sinne johonkin 10. sijan tietämille. Vielä ei vauhti kärkeen riitä, mutta näitä kisoja onkin jo neljä vuotta odotettu, Inkki hymyilee.

Tämän lehden ilmestyessä hänen lähtönsä ovatkin jo takana päin lukuun ottamatta lauantain 10 kilometrin hiihtoa.



Tulevaisuuden talousguru?

Inolalla on kunnioitettavat tavoitteet ja haaveet tulevaisuudelta. Hän haluaa jonakin päivänä paitsi voittaa paralympiakullan myös muuta.


– Haluan saada hyvän koulutuksen ja työn. Tärkeintä on, että tekee sitä, mistä tykkää, ja nauttii elämästä.

Inola on tämän kevään abiturientti. Ylioppilaskirjoitusten pitkän matematiikan ja fyziikan tulokset ovat vielä kuulematta, mutta kaksi laudaturia hänellä on jo taskussaan. Hän aikoo hakea yliopistoon opiskelemaan kauppatieteitä ensi syksystä alkaen.

– Kaupankäynti ja erityisesti yritysjuridiikka ja johtotehtävät kiinnostaisivat. Suosikkiopiskelupaikkani olisi Tampereella.

Talouspuoli onkin hänen vahvaa osaamisaluettaan. Maastohiihdon lisäksi Inola on kisannut yli 120 lukion valtakunnallisessa Talousguru-kilpailussa, jossa hän on jo yltänyt neljääntoista finalistin joukkoon. Finaalista

parhaille myönnetään jo suoraan opiskelupaikkoja korkeakouluihin ensi syksyksi.

– Kannustan nuoria liikkumaan ja harrastamaan. Ei tarvitse kilpailla, mutta vain omaksi hyvinvoinniksikin. Jos jotain ei näkövammaisena voi tehdä, aina voi soveltaa. Toivon myös, että vanhemmat olisivat tässä kaikessa aktiivisia. 

Inkki Inola Pyeongchangissa

- Maanantaina 12.3. klo 3–6:30 miesten 20 km maastohiihto, vapaa tyyli
- Keskiviikkona 14.3. klo 3–4:25 (karsinta) ja klo 5–7:30 (semifinaalit ja finaali sprintit)
- Lauantaina 17.3. klo 3–5:30 miesten 10 km maastohiihto, perinteinen tyyli

Ajat Suomen aikaa.

Mistä lisää jäseniä?

– Järjestöjen tulisi uskaltautua ulos perinteisistä toimintamalleista, jotta ihmiset kokisivat järjestöt tärkeiksi ja haluavat olla jäseniä myös tulevaisuudessa, arvioi Ulla Suvanto.

TEKSTI Maria Finström-Haanpää
PIIRROS Aatu Komsa

Ulla Suvanto kertoi esimerkkien kautta, miten Crohn ja Colitis ry on kehittänyt omaa jäsenhankintaansa. Avainsanoja ovat yhteistyö, uudet kumppanuudet, somen hyödyntäminen, osallistaminen ja kentän toiveisiin vastaaminen.

– Kannattaa ajatella out-of-the box eikä pelätä epäonnistumisia, Crohn ja Colitis ry:n toimitusjohtaja Suvanto kehotti.

Suvanto oli vierailevana puhujana Näkövammaisten liiton järjestöpäivillä 9.–10. helmikuuta. Liiton jäsenyhdistysten toimijoita mietitytti eniten somen hyödyntäminen jäsenhankinnassa, kun otetaan huomioon näkövammaisten jäsenien ikäjakauma ja somen käyttömahdollisuudet apuvälineillä.

Suvanto huomautti, että jokaisen järjestön jäsenkunnassa on ominaispiirteitä, jotka pitää ottaa huomioon.

– Tärkeintä on tehdä asioita yhdessä, ja tehdä yhdistyksestä sellainen, että siihen on hyvä kuulua, hän korosti.



Minkälainen sellainen yhdistys sitten on? Mielekkästä yhdistystoiminnasta ja yhdistysetiketistä alusti **Kirsi Ahonen** Opinto-keskus Siviksestä. Ahonen viittasi SOSTE:n suositukseen hyvästä hallintotavasta. Sen tarkoitus on muun muassa helpottaa ja kannustaa jäseniä osallistumaan toimintaan ja päätöksentekoon.

Ahonen korosti, että yhdistystoiminta on yhdessä toimimista, joten tärkeintä on toisten kunnioittaminen, erilaisuuden suvaitseminen, kannustaminen ja hauskanpito.

– Mahdollinen kritiikki kannattaa esittää aina kahden kesken kasvokkain. Mieti, mihin pyrit toiminnallasi, rakentamaan vai rikkomaan? Ahonen huomautti.

Hän korosti myös uusien toimijoiden osamisen hyödyntämistä ja uusien näkemysten ja ideoiden positiivista vastaanottoa.

Jäsenyhdistysten luottamus- ja toimihenkilöt saivat myös kertoa, mikä sai heidät lähemmään mukaan yhdistystoimintaan ja mikä siinä on mielekästä. Vastauksista kävi ilmi, että yhdistystoiminta tuo elämään merkityksellistä sisältöä ja tarjoaa mahdollisuuden oppia uutta. Yhteisöllisyys ja onnistumiset saavat toiminnan tuntumaan mielekkäältä.

Muilta yhdistyksen aktiiveilta toivottiin rakentavaa palautetta, kuuntelemisen taitoa, sitoutumista tehtäviin ja vastuun kantamista.



Näkövammaisten KESÄPÄIVÄT Kuopiossa

Näkövammaisten valtakunnalliset kesäpäivät järjestetään 15.–17.6.2018. Tapahtuman paikkana on Scandic Kuopio, Kuopion sataman ja Kallaveden äärellä. Tarjolla on mukavaa ohjelmaa, savolaisuuteen ja Kuopioon tutustumista sekä rentoa yhdessäoloa.

Ilmoittaudu 3.5. mennessä. Alueyhdistykset järjestävät jäsenistölleen yhteisretkiä kesäpäiville, joten kysele oman yhdistyksesi retkisuunnitelmia.

Alustava ohjelma

Kesäpäiväohjelma alkaa 15.6. klo 16 tervetuliaiskahveilla, joiden jälkeen saamme ensi tunteen savolaisuudesta klo 17. Ilta jatkuu risteilyllä Kallaveden maisemissa.

Lauantaina juhlistamme 90-vuotiasta Näkövammaisten liittoa menneeseen ja tulevaan katsovalla miniseminaarilla. Vieraanamme myös kirjailija Antti Heikkinen.

Päivällä tutustutaan Kuopioon ja iltapäivällä on vaihtoehtoisina ohjelmina tutustuminen Puijon alueeseen tai entiseen Kuopion sokeainkouluihin. Kolmantena vaihtoehtona makupalvoja savolaisesta ruokakulttuurista.

Lauantai-illan päättää päivällinen, jonka lomassa savolaista huumoria. Illan päätteeksi laitetaan jalalla koreasti.

Sunnuntai-aamun vaihtoehtoisina ohjelmina ovat Kuopion tuomiokirkossa järjestettävä jumalanpalvelus tai tutustuminen kuopiolaiseen museokohteeseen (vahvistuu myöhemmin).

Hinnat ja ilmoittautumisohjeet

Kesäpäiväohjelman sisältävä osallistumismaksu 30 e/hlö, kukkaroa keventävät myös majoitus- ja matkakulut. Yöpyminen (sis. aamiainen) Scandic Kuopion 2 hengen huone 125–145 e/yö (huonetyypistä riippuen), Sokos Hotel Puijonsarvessa 1 hengen huone 120 e/yö, 2 hengen huone 140 e/yö. Hotellit ottavat huonevarauksia 16.4. alkaen

Ilmoittautumiset kesäpäiville keskitetysti oman alueyhdistyksen kautta tai, jos alueyhdistyksesi ei tee retkeä kesäpäiville, NKL:n järjestöpalvelujen Anne Segerille (puh. 09 3960 4657, anne.seger@nkl.fi) 3.5. mennessä.



Naurata tai kuole!

TEKSTI *Taina Kuuskorpi*
KUVA *Inland Film Company*

Suomen sisällissodan merkkivuosi on saanut monien muiden rinnalla myös ohjaaja **Heikki Kujanpään** tarttumaan yhä arkaan vankileiriaiheeseen. Kujanpään Suomen hauskimman miehen tulokulma ajanjakson tapahtumiin on kuitenkin tuore ja karmivuudessaan kiehtova. Suomen hauskin miestä ei ensimmäisenä yhdistäisi pu-

navankileiriin. Elokuva yhdistelee haastavalla tavalla ääripäitä, missä piilee sen vaikeus ja hienous.

Tapahtumat käynnistyvät työväenteatterilaisten pidätyksestä ja kuljetuksesta vankileirille. He saavat kuolemantuomion, koska muonavarat ovat loppumassa ja lisäteloitukset säästävät ruokaa. Yllättäen ryhmälle tar-

” Suomen hauskin mies ei ole kuvailutulkkaamattomana helppo elokuva mutta silti kokemisen arvoinen.

joutuu hauras pelastumismahdollisuus. Heidän on nauratettava vartijoita ja vankileirin saksalaisvieraita, jotta heidän tuomiotaan ei pantaisi täytäntöön. Teatterilaisten joukkoa johtaa Suomen hauskin mies Toivo Parikka (**Martti Suosalo**). Parikan hahmo pohjaa tositahtumiin.

Huumori on vaikea laji normaalioloissakin, eikä poikkeustilanne suinkaan helpota teatterilaisten paineita. Kuoleman pelko ja epäoikeudenmukaisuus vellovat, kun teatterilaisilla on vaihtoehtoina naurattaa tai kuolla.

Poikkeuksellisen pitkä visuaalinen aloitus jättää tarinan lähtöpisteen pimentoon, joten ennen elokuvaan menoa kannattaa lukea juoniselostus tarkemminkin, samaan tapaan kuin oopperaan valmistautuessa usein on tarpeen. Tämä auttaa seuraamaan elokuvaa, joka jää paikoin pitkin matkaa sekä loppuratkaisultaan pimentoon. Loppua kohden lisääntyvät saksankieliset kohtaukset vaikeuttavat seuraamista entisestään.


Suomen hauskin mies ei olekaan kuvailutulkkaamattomana helppo elokuva. Silti se on kokemisen arvoinen. Tarina näyttää harvinaisen paljon ihmisluonteesta. Se tasapainoilee hämmentävästi mielivallan ja lannistamattomuuden välillä. Kun olosuhteet ovat

pahimmat, huumori voi pelastaa, vaikka sitä joutuisi näyttelämään.

Osa naurunaiheista piilee ilmeissä, eleissä ja tilanteiden komiikassa, kuten huumoris- sa yleensäkin. Se ei kuitenkaan haittaa, sillä nimestään huolimatta tämä elokuva ei ole tarkoitettu hauskakksi kuin korkeintaan ruud- inmustalla tavalla.

Näyttelijät ovat onnistuneet työssään tällä kertaa erityisen hyvin. Kaikkien suoritukset ovat uskottavia äänenkäyttöä myöden, mikä on kotimaisessa elokuvassa harvinaista herkkua. Äänikirjojen lukijanakin tunnettu **Leena Pöysti** tekee elokuvan ainoan naisroolin taiten ja ilmeikkäästi.

Suomen hauskin mies on hämmentävä elokuva, joka liikuttaa voimakkaasti tunteita pikavauhdilla. Välillä mustan huumorin hersyttämä naurahdus katkaistaan kuin veitsellä leikaten teloituksen tappolaukauksilla. Herkkä ja tummanpuhuva, dramaattinen musiikki on aseteltu tukemaan tarinan tunnelmaa. Se vahvistaa tarinaa ja syventää katsojassa heräävät tunteet paikoin sietämättömiksi.

Tarina on täynnä ristiriitoja, vilahduksia ihmisten, taistelujen, vallan ja motiivien miet- lettömyyksistä. Se herättää ajatuksen, että joskus on pakko maalata musta tausta, jotta inhimillisyyden kauniit sävyt näkyvät kirk- kaammin. 

Suomen hauskin mies

Ohjaus: *Heikki Kujanpää*

Käsikirjoitus: *Heikki Kujanpää ja Mikko Reitala*

Tuotanto: *Inland Film Company*

Pääosissa: *Martti Suosalo, Leena Pöysti,*

Jani Volanen ja Vesa Vierikko

Kesto: *1 t 40 min.*



Turun kaupunginteatteri on remontoitu lattiasta kattoon ja saanut laajennusosan. Remontin yhteydessä myös esteettömyyttä parannettiin. Lopputulos on ilon aihe kaikille kaupunkilaisille.

TEKSTI Marika Mäkinen

KUVAT Pauno Narjus ja Wellu Hämäläinen



Kulttuuri- tila kaikille

Turun kaupunginteatterin peruskorjaus laajennuksineen oli mittakaavaltaan järkälemäinen. Se kesti yhteensä kaksi vuotta ja maksoi 45 miljoonaa euroa.

Peruskorjauksen yhteydessä Turun kaupunginteatteri sai noin 5000 neliötä lisätilaa laajennusosan rakentamisen myötä. Suurin osa lisätiloista on henkilökunnalle, mutta myös asiakastilat peruskorjattiin viimeistä yksityiskohtaa myöten.

Teatterissa on nyt kolme näyttämöä: Päänäyttämö ja Sopukka vanhassa osassa ja Pieni näyttämö laajennusosassa. Lisäksi rakennettiin kolmikerroksisen takanäyttämö ja keittiö. Verstastilat uusittiin ja niitä laajennettiin samoin kuin puvustus-, rekvisiitta- ja lavastustilat.

Talon tekniikka rakennettiin täysin uusiksi ja kätkettiin alakattopintojen ja seinärakenteiden taakse. Teatteri sai myös kolme hissiä, kun tähän saakka raskaitakin kantamuksia on kannettu ahtaissa portaikoissa kerroksesta toiseen.

– Käytännöllisesti katsoen rakennus avattiin yhdeltä sivulta kokonaan laajennusosan rakentamista varten. Sisätilat kuorittiin betonille saakka ja sitä lähdettiin rakentamaan uutta vanhaa kunnioittaen, sanoo arkkitehti SAFA **Alexi Myyryläinen** LPR Arkkitehdit OY:stä.

Hän vastasi yhdessä kollegansa **Pauno Narjuksen** kanssa peruskorjauksen ja laajennushankkeen suunnittelusta.

– Nyt rakennus näyttää samalta kuin alun perinkin.

Vuonna 1962 käyttöön otettu Turun Kaupunginteatteri on yksi kaupungin maamerkeistä jo sijaintinsa puolesta. Se on Aurajoen rannalla ja sen lämpiöstä on vaikuttavat näkymät joelle ja koko kaupunkiin. Rakennus on suojeltu, mikä sinällään ei aiheuttanut perukorjaukselle ongelmia.

” Peruskorjatun osan valaistusta tehostettiin vastaamaan nykystandardeja.

Urakat toteutti Skanska Talonrakennus Oy. – Rakentamassa oli toista tuhatta ammattilaista, kertoo Turun kaupunginteatterin tuotantopäällikkö **Jere Pensikkala**.

Pensikkalan mukaan teatteri toimi yhteensä seitsemässä eri väistötilassa korjauksen ajan, mikä sekkin vaati oman organisointinsa. Suurimmat ensi-illat keskitettiin rautatieaseman lähellä sijaitsevaan kulttuurikeskus Logomoon.

Työn loppuvaiheessa, kun toiminta vähitellen siirtyi takaisin teatteriin, myös näyttelijät kulkivat kypärät päässä rakennustyömaalla keskellä.

– Haasteista huolimatta hanke saatiin onnistuneesti maaliin ja lopputulos vastaa odotuksia, Pensikkala sanoo.

Hyvässä yhteistyössä näkövammaisten kanssa

Turun kaupunginteatteri sai peruskorjaushankkeeseen valtionavustusta 4,85 miljoonaa euroa opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Avustuksen saamisen yksi ehto on rakennuksen saavutettavuuden edistäminen ja esteettömyyden huomioonottaminen.

Ehdon toteuttamisessa teatteri teki yhteistyötä Turun seudun esteettömyysasiamiehen **Jaana Solasvuon** kanssa. Arkkitehdit kuuluivat myös Turun vammaisneuvostoa ja vammaisjärjestöjen edustajia. Varsinais-Suomen Näkövammaiset ry:n aktiivit **Taru**

Lukkala, Merja Jämsäläinen ja Markku Vuorinen edustivat näkövammaisten näkökulmaa, kun esteettömyysratkaisuja toteutettiin.

– Kävimme teatterissa useita kertoja katsomassa, toimivatko ratkaisut. Rakennuttajan kanssa oli hyvä yhteistyö. Kommenttimme ja ehdotuksemme otettiin hyvin huomioon ja ehdottamamme korjaukset toteutettiin, Taru Lukkala kiittelee.

Yleisölle teatteri avattiin 15. syyskuuta.

– Palaute on ollut myönteistä, vaikka pientä säätöäkin on jouduttu tekemään, Aleksi Myyryläinen toteaa.

Myös esteettömyysasiamies Jaana Solasvuo on tyytyväinen kaupunginteatterin korjaukseen.

– Teatteri on hyvä esimerkki esteettömästä rakennuksesta, jossa on otettu huomioon eri tavoin liikkuvat ihmiset, liikuntavammaiset ja näkövammaiset ihmiset ja se on nyt yksi esteettömmistä rakennuksista Turussa, Solasvuo sanoo.



Uusitussa kaupunginteatterissa on kohokartat sekä ala-aulassa että lämpiön yhteydessä.



Kaupunginteatterin yleisön pääsisäänkäynnin luo on lisätty uritetut betonilaatat opastamaan näkövammaiset pääovelle.

Solasvuon mukaan esteettömyyteen painuduttiin kaupunginteatterissa tosissaan ja hyvässä yhteistyössä, mikä ei aina ole rakennus- ja korjausrakennushankkeissa niin itsestään selvää.

– On minultakin kysytty, miksi vaikkapa näkövammaiset käyvät teatterissa, kun eivät näe mitään.

Henkilökunnankin ymmärrettävä

Teatteritalon esteettömyyttä on parannettu muun muassa lattioihin sijoitetuilla ohjauslistoilla ja opasteilla, joissa on sekä kohotettua pistekirjoitusta. Opasteet on suunnitellut arkkitehti **Philip Kronqvist**, joka vastasi aikoinaan myös Helsingin Musiikkitalon opasteiden suunnittelusta.

Teatterissa on kaksi kohokarttaa, toinen ala-aulassa ja toinen lämpiön yhteydessä kakkoskerroksessa.

Päänäyttämöllä esteettömiä paikkoja on kokonaisen rivin verran edessä ja takana. Katsomossa on portaikkoon integroitu erikoisnostin. Heikkokuuloisille on siirrettävät induktiosilmukat.

Peruskorjatun osan valaistusta tehostettiin vastaamaan nykystandardeja.

– Laajennusosa on tietenkin automaattisesti nykypäivää, mutta peruskorjauksenkin alueella valaistuksen tasoa on parannettu aiemmasta, Aleksi Myyryläinen sanoo.

Esteettömyysratkaisuista teatterihenkilökunnalle on ollut kertomassa Jaana Solasvuo. Tällä haluttiin varmistaa, että teatterin aulapalveluhenkilökunta on tietoinen, mitä on tehty ja miksi. Nyt henkilökunta ymmärtää esimerkiksi ohjauslistojen merkityksen ja toimivat reitit eri yleisöille. Näin varmistetaan mahdollisimman sujuva teatterikäynti kaikille katsojille.



Näkövammaiset turvassa tiellä

TEKSTI Timo Dahl

FIA Action for Road Safety on autourheilun kansainvälisen kattojärjestön FIA:n aloite, jonka tavoitteena on säästää viisi miljoonaa ihmishenkeä ja pysäyttää liikenteessä vammautuneiden määrän kasvu vuoteen 2020 mennessä.

Suomessa kampanjaa on tehty nimellä Turvassa Tiellä jo vuodesta 2013. Se tavoittelee asennemuutosta liikenneturvallisuuden parantamiseksi keskustelun ja konkreettisen tekemisen kautta.

Helmikuussa ohjelman koulutus pidettiin ensimmäistä kertaa näkövammaisille. Mäntässä pidetyssä tilaisuudessa autourheilija ja Turvassa Tiellä -kouluttaja **Timo Dahl** kävi läpi näkövammaisen turvallisuuden kannalta tärkeitä asioita liikenteessä.

Hän muistutti, että yksikin kilpailullinen liike normaali liikenteessä voi maksaa ihmishengen.

– Vauhdista saa nauttia, kunhan kytkintä nostetaan vain harrastamiseen ja kilpailemiseen tarkoitetuilla radoilla, Dahl sanoi.

Koulutuksessa käytiin läpi tärkeimmät turvallisuutta parantavat yleissäännöt. Vaikka näkövammaiset eivät itse ole ratin takana, osa säännöistä koskee myös heitä: turvavyön käyttäminen, liikennesääntöjen noudattaminen, kohteliaisuus ja huomaavaisuus sekä lasten suojeleminen vaaroilta. Ja jos näkövammaisella on käytössään auto, pitää renkaat tarkistuttaa säännöllisesti.

Koulutuksessa kerrattiin myös yleisimpiä syitä liikenneonnettomuuksien taustalla: kännykän käyttö ajamisen aikana, liian suuri tilannenopeus, päihteet, turvavyön käyttä-



mättä jättäminen ja vääränlaiset asenteet.

Näkövammaiselle jalankulkijalle yksi keskeisimmistä turvakeinoista on heijastimen käyttö oikeassa paikassa. Ranne tai kyynärvarsi ovat hyviä paikkoja, mutta toimivia ratkaisuja ovat myös lantiolla riippuva heijastin tai sääreen kiinnitetyt heijastimet. Lisäksi valkoisessa kepissä pitää olla heijastinnauhaa.



TIETOVISAN VASTAUKSET

1. Alina Tomnikov
2. Louis Braille
3. 120 vuotta
4. Kansalaissodan
5. Lyijyn
6. Kangasalasta
7. Leonardo da Vincin
8. Mika Poutala
9. Lapsia

Ässä: Erik XIV:n ja 87 vuorokautta eli vajaat kolme kuukautta

Aktivisti

Onko sokea tyhmä?

Televisiossa ja radiossa puhutaan usein sokeudesta. Ei lääketieteellisessä mielessä vaan tehokkaana kielikuvana: "Me olimme sokeita tässä asiassa." Jostain syystä sokeus vertautuu aina johonkin negatiiviseen.

Arvolatautunutta kieltä on siistitty varsinkin viime vuosikymmeninä. Jokainen on kuullut, ettei naista pidä kutsua tytöksi. Maahanmuuttajista puhuessa kannattaa niin ikään olla tarkkana. Myös saamelaisista, romaneista ja seksuaalivähemmistöistä on alettu puhua asiallisemmin kuin ennen.

Ihmettelen, miksei asiallisuus koske sokeista puhumista. "Hän toimi sokeasti", sanotaan. Miksi sokeutta verrataan jatkuvasti ymmärtämättömyyteen ja typeryyteen?

Päätin tutustua Kotimaisten kielten keskuksen Kielitoimiston sanakirjaan. Sen mukaan sokea-sanaa käytetään seuraavanlaisesti:

a. joka ei kykene näkemään, tajuamaan asioita, ymmärtämätön, huomaamaton, tilannetta tajuamaton.

Luettuani tämän virallisen määritelmän aloin päästä jyvälle. Olen sokea, joten olen tilannetta tajuamaton ja ymmärtämätön henkilö. Seuraavassa Kielitoimiston esimerkikilauseita sokeudesta: "Täytyy olla todella sokea, ellei huomaa, miten huonosti asiat ovat." "Kyllä sokea kanakin joskus jyvän löytää."

Huomasin minäkuvani liidelleen pilvissä. Ilman muuta sokeana ymmärrän vain pikiriikkisen ympäröivästä todellisuudesta!

Seuraavaksi kerrottiin, millainen sokea on:
b. hillitön, silmitön, raivoisa. Sokea viha, pelko.

Tajusin olevani impulsiivinen, tunteitani hallitsematon ja ympäristölleen vaarallinen

henkilö, joka elelee pelon tai raivon vallassa. Jatkoain lukemista:

c. kritiikitön, varaukseton, orjamainen. Sokea toisten jäljittely. Sokea ihailu, usko.

Hokasini olevani lapsellinen ja kehittymätön harkintakyvytön apinoija. Tajusin läheisteni käsittelevän minua kuin pikkulasta ja tunsin suurta kiitollisuutta heidän pitkämielisyyttään kohtaan.

d. tarkoituksestaan, päämäärästään tietämätön, mekaanisesti, konemaisesti toimiva. Sokea kohtalo.

Luettuani Kielitoimiston sanakirjan kuvaukset sokeudesta ymmärsin huitelevani raivotautisen tasolla. Tajusin olleeni suuruudenhullu haaveillessani sokeudesta puhuttavan yhtä asiallisesti kuin esimerkiksi muista vähemmistöistä tai vammoista.

Olli Lehtisen mielestä lepakko ei lennä sokeasti.



Henkilökohtaista**Elämäkumppani hakusessa**

Etsin 38–48-vuotiasta elämäkumppania Keski- ja Etelä-Suomen alueelta. Harrastan lenkkeilyä, kuntosalia ja vesijumpaa.

Ota yhteyttä sähköpostitse osoitteeseen kari.jantti69@gmail.com.

Kokoukset**Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten kevätkokous 14.4.**

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry:n (HUN) kevätkokous pidetään la 14.4. klo 11 Iiris-keskuksen Braille-salissa (Marjaniementie 74, Hki). Kokouskahvit tarjolla klo 10 alkaen. Kokouspaikalla on avustajia.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen pykälän 10 mukaiset sääntömääräiset asiat, määräaikaan jätetyt jäsenaloitteet, sääntömuutos ja muistetaan yhdistyksen ansiotuneita jäseniä. Kokouksen jälkeen keskustellaan yhdistyksen strategiasta.

Äänioikeus on yhdistyksen 15 vuotta täyttäneillä varsinaisilla jäsenillä. Jäsen saa käyttää äänioikeuttaan myös asiamiehen välityksellä. Asia-

miehen on oltava itsekin yhdistyksen varsinainen jäsen ja esitettävä päivätty valtakirja. Valtuutus koskee yhtä kokousta eikä valtakirjaa voi siirtää. Asiamiehellä voi olla vain yksi valtakirja.

Kannatusjäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus.

Kokousmateriaalin saa Daisy-äänitteenä, pisteillä, mustavalkoisena tai sähköisessä muodossa tilaamalla puh. 09 3960 5601 (ma–ke klo 10–12).

Samasta numerosta voi tarvittaessa tilata valtakirjapohjan asiamiehen valtuuttamiseksi. Materiaali julkaistaan myös HUN-tiedotteet-sähköpostilistalla.

Tervetuloa!
HUNin hallitus

Kaakkois-Suomen Näkövammaisten kevätkokous 23.3.

Kaakkois-Suomen Näkövammaiset ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään kevätleirin päätteeksi pe 23.3. klo 13 Loma- ja kokoushotelli Marjolassa, Lappeenrannassa.

Ennen kokousta lounas noutopöydästä.

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset kevätkokousasiat.

Tervetuloa!
Hallitus

Keski-Uudenmaan Näkövammaisten vuosikokous 28.3.

Keski-Uudenmaan Näkövammaiset ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään ke 28.3. klo 18 Hyrylän Mäntymäellä, Luurikuja 1. Kahvitarjoilu kello 17.45.

Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen vuosikokoukselle määräämät asiat.

Tervetuloa! Hallitus

Pohjois-Savon Näkövammaisten kevätkokous 20.4.

Pohjois-Savon Näkövammaiset ry:n kevätkokous pidetään pe 20.4. klo 12 Maaseutuhotelli Eevantalolla.

Kevätkokouksessa käsitellään sääntöjen kevätkokoukselle määräämät asiat. Ilmoittautumiset yhdistyksen toimistoon ma 3.4. mennessä, puh. 044 0613 255. Ennen kokousta klo 11 lounas ja kokouksen jälkeen kahvit.

Tervetuloa! Hallitus

Satakunnan Näkövammaisten kevätkokous 25.4.

Satakunnan Näkövammaiset ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään ke 25.4. alkaen klo 17 yhdistyksen toi-

mintakeskuksessa, Otavankatu 4 C 49, Pori.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen kevätkokoukselle määräämät asiat.

Tervetuloa! Hallitus

Tampereen Seudun Näkövammaisten kevätkokous 21.4.

Tampereen seudun Näkövammaiset ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään la 21.4. klo 12 Loma- ja kursikeskus Koivupuistossa (os. Petäjätie 137, Ylöjärvi).

Kokouksessa käsitellään vuoden 2017 vuosikertomus, päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä sekä ne muut asiat, jotka hallitus on tuonut kokouksen käsiteltäväksi tai jäsen sääntöjen määräämässä järjestyksessä esittänyt.

Kokousmateriaalin voi tilata yhdistyksen toimistosta 9.4. alkaen, sposti: soile.harju@tsnv.fi, puh. 050 520 5075. Ennen kokousta järjestetään ruokailu alkaen klo 11.

Jäsenten kokousmatkat korvataan yhteiskuljetuksina edullisinta matkustustapaa käyttäen. Yhteiskuljetus järjestetään seuraavasti: Hämeenlinnan Wetterhoff klo 8.45, Parolantie klo 8.50, litala pikavuoropysäkki klo 9.05, Toijalan ABC-huoltoasema

klo 9.20, Valkeakosken linja-autoasema klo 9.45 ja Tampereen Vanha kirkko klo 10.20. Paluukuljetus samaa reittiä.

Tervetuloa! Hallitus

Varsinais-Suomen Näkövammaisten kevätkokous 18.4.

Varsinais-Suomen Näkövammaiset ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään ke 18.4. klo 17 alkaen aluetoimintakeskuksessa, Läntinen Pitkäkatu 37, Turku. Kahvitarjoilu klo 16.30 alkaen.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat.

Hallitus

Fysioterapia-alan Näkövammaisten kevätkokous 20.4.

Fysioterapia-alan Näkövammaiset ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään pe 20.4. klo 18 Iiris-keskuksen kokoushuone Outassa (Marjaniementie 74, 6. krs, Helsinki).

Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat, joiden lisäksi aloitetaan yhdistyksen sääntöjen uudistaminen sekä käsitellään yhdistyksen perinteenä ollut 65 vuotta täyttäneiden jäsenten jäsenmaksusta vapauttami-

seen liittyvä kohta, jota yhdistyksen säännöt eivät nykyisellään salli.

Ilmoittautuminen kokoukseen ja kokouskahvit klo 17.15 alkaen. Kokousmateriaalin voi tilata FANin toimistolta 28.3. mennessä osoitteesta toimisto@fanry.fi tai puh. 0400 339 021.

Tervetuloa! Hallitus

Näkövammaisten Kristillisen Yhdistyksen vuosikokous 29.4.

Tervetuloa Näkövammaisten Kristillisen Yhdistyksen vuosikokoukseen su 29.4. klo 13 Pengersalilla, Pengerkatu 11 A, Helsinki. Kokouksen jälkeen klo 14–16 kahvitarjoilu ja hartaus.

Ystävällisin terveisin Näkövammaisten Kristillinen yhdistys ry

Näkövammaisten Käsiyöntekijöiden vuosikokous 24.3.

Näkövammaiset Käsiyöntekijät ry:n vuosikokous pidetään Helsingissä la 24.3. klo 12.30 Pengersalissa (Pengerkatu 11 A).

Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat, valitaan yhdistyksen puheenjohtaja vuosikokousten väliseksi toimintavuodeksi ja

3 hallituksen varsinaista jäsentä kahdeksi toimintavuodeksi sekä 3 varajäsentä toimintavuodeksi.

Ennen kokousta klo 12 julkaistaan yhdistyksen historiikki vuosilta 2007–2017.

Kahvitarjoilu on klo 11.30 alkaen. Kokousmateriaalit on luettavissa netissä osoitteessa www.kasityontekijat.fi tai ne voi tilata toimistosta haluamassaan muodossa, puh. 044 534 0042.

Parhaiten toimistosihteerin tavoittaa ti-to klo 9-15. Muina aikoina voi jättää viestin vastaajaan tai lähettää sähköpostia, osoite: nakovammaiset@kasityontekijat.fi.

Uusien sääntöjen mukaan nyt on mahdollisuus käyttää asiameistä vuosikokouksessa. Varsinainen jäsen saa käyttää äänioikeuttaan yhdistyksen kokouksessa asiameiehen välityksellä. Asiameihen on oltava yhdistyksen varsinainen jäsen ja hänen on esitettävä päivätty valtakirja. Valtuutus koskee yhtä kokousta eikä valtakirjaa voi siirtää. Asiameihellä voi olla vain yksi valtakirja.

Matkat korvataan halvinta matkustustapaa käyttäen jälkikäteen varsinaisille jäsenille 20 e ylittävältä osalta. Lähetä matkalasku täytettynä kustannuksista tositteineen sekä tilinumero 31.3. mennessä. Matkalaskulomakkeet saat vuosikokouksessa toi-

mistosihteeriltä.

Tervetuloa! Hallitus

Suomen Sokeiden vuosikokous 15.4.

Suomen Sokeat ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään su 15.4. klo 13.30 liris-keskuksen Mathilda-kokoushuoneessa (Marjanimentie 74, 3. krs, Helsinki).

Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen 10 §:n määräämät asiat. Niiden lisäksi päätetään yhdistyksen kunniapuheenjohtajan nimeämisestä.

Kokousmateriaalin voi tilata pistekirjoituksella, äänitteenä tai sähköisesti yhdistyksen sihteeriltä Jorma Keskiniemeltä osoitteesta jkeskinieniemi@gmail.com tai puh. 050 655 64.

Yhdistys tarjoaa pullakahvin tai teen ennen kokousta klo 13 sekä kokouskahvit kokouksen jälkeen. Kahvitarjoiluun osallistuminen edellyttää ilmoittautumista sihteerille 9.4. mennessä. Ilmoittautumisen yhteydessä on syytä mainita mahdollisesta ruoka-aineallergiasta ja haluaako nauttia kahvin vai teen.

Yhdistys korvaa jäsentensä kokousmatkakuluista 40 euroa ylittävän osan kuitteja vastaan, halvinta matkustustapaa käyttäen.

Tervetuloa! Hallitus

Tapahtumat

Donna-sarjan Alina Tomnikov lirkessä 17.3.

Riikka Hänninen haastattelee Donna-sarjan pääosanesittäjä Alina Tomnikovia liris-keskuksen Braille-salissa la 17.3. klo 16.30–18. Kulttuuripalvelun vuosikokouksen iltaohjelmalla. Tilaisuus on maksuton ja kaikille avoin.

Aluksi kuunnellaan komediasarjan kuvailutulkattu jaksos. Haastattelu klo 17–18 nettiradioidaan. Aikaa on varattu myös yleisökysymyksille.

Lämpimästi tervetuloa! Näkövammaisten Kulttuuripalvelu ry

Lintujen yö 4.–5.5.

Lintujen yön osallistujat tutustuvat Helsingin Vanhankaupunginlahden lintukantaan Hannes Tiiran opastuksella. Ruovikkoinen merenlahti on kansainvälisesti merkittävä lintuvesi, jota ympäröivät monimuotoiset, osin luonnontilaisen kaltaiset metsät.

Ohjelma alkaa pe 4.5. yhteisellä päivällisellä Hotelli Avassa (Karstulantie 6, Vallila). Parhaaseen tarkkailu-aikaan klo 4–7 kuljetaan Vanhankaupunginlahdella lintuja kuuntelemassa. Matkat taittavat pikkubussilla. Mukana on

useita yleisavustajia.

Hinta on Kulttuuripalvelun jäsenille 40 e, ei-jäsenille 55 e. Hintaa sisältää päivällisen ja Lintujen yön ohjelman kuljetuksiin. Majoitus Hotelli Avassa lisätään hintaan. Suosittelemme majoitusta kolmen huoneen huoneistossa. Jos huoneistossa majoittuu kuusi henkilöä, hinta on 25 e/hlö. Saatavilla on myös kahden hengen huoneita hintaan 59 e/huone. Matkakulut korvataan 20 e ylittävältä osuudelta käytettäessä halvinta matkustustapaa.

Sitovat ilmoittautumiset 22.4. mennessä sähköpostitse osoitteeseen osallistun@kulttuuripalvelu.fi tai kulttuurisihteerille Tanja Rantalaiselle, puh. 040 964 9288. Lisätietoja: Hannes Tiira pikkutiira@elisanet.fi.

Järj. Näkövammaisten Kulttuuripalvelu ry ja Opintokeskus Sivis

Kirjailijavieraana Antti Tuomainen 17.4.

Gyöngyi Pere-Antikainen haastattelee kirjailija Antti Tuomaista liris-keskuksen kuudennen kerroksen Outta-talossa ti 17.4. klo 17.30–19.30. Vierailu nettiradioidaan.

Antti Tuomainen (s. 1971) on Vuoden johtolanka -pal-

kittu jännityskirjailija ja yksi Suomen kansainvälisesti menestyneimmistä nykykirjailijoista.

Osallistumismaksu 5 e sisältää kahvitarjoilun. Näkövammaisten Kirjastoyhdistys ry:n jäsenet osallistuvat vierailuun veloituksetta.

Ilmoittaudu kirjailijavierailuun ma 16.4. mennessä ensisijaisesti sähköpostilla osoitteeseen osallistun@kulttuuripalvelu.fi tai kulttuurisihteerille, puh. 040 964 9288.

Järj. Näkövammaisten Kulttuuripalvelu ry ja Näkövammaisten Kirjastoyhdistys ry

Tila soikoon -kurssi liris-keskuksessa 28.–29.4.

Musiikinopettajat Susanna Tollet ja Nina Fogelberg johdattavat osallistujia ääni-improvisaatioon kansanlaulujen kautta liris-keskuksen liikuntasalissa la-su 28.–29.4. Opetusta on kumpanakin päivänä klo 12–16.30.

Laulamme kansanlauluja niiden yksinkertaisen kauneuden vuoksi ja improvisoimme yhdessä. Kuuntelemme äänen, soinnin ja tilan yhteisvaikutusta sekä tutkimme akustis-fysikaalisia yläsäveliä jotka voivat tukea kunkin omaa äänenkäyttöä. Aikaisempaa musiikillista osaamista ei tarvita.

Kurssin hinta on 40 e Kult-

tuuripalvelun jäseniltä ja muilta 70 e. Matkakulut korvataan 20 e ylittävältä osuudelta halvinta matkustustapaa käytettäessä.

Ilmoittaudu kurssille 19.4. mennessä ensisijaisesti sähköpostitse osoitteeseen osallistun@kulttuuripalvelu.fi tai puhelimitse kulttuurisihteerille, puh. 040 964 9288.

Järj. Näkövammaisten Kulttuuripalvelu ry ja Opintokeskus Sivis

Rauni Westerholmin muistokonsertti

Rauni Westerholm muistetaan monesta: Lauluyhtye Sävelkolmosista, Näkövammaisteatterista, Sokeain naiskuorosta jne. Suuri yleisö tuntee hänet tangoista ja valseista, joita hän sävelsi ja sanoitti nimellä Rauni Autio. Tunnetuin näistä on tango Humiko.

Etsimme laulajia Raunin musiikista koostuvaan konserttiin, jonka säestää Sari Karjalainen ja juontaa Anne Huttunen. Harjoitukset alkavat elokuussa ja konsertti pidetään Helsingissä 17.11.

Mukaan mahtuu 10 laulajaa.

Ryhmä kokoontuu ensimmäisen kerran ma 9.4. klo 16 Näkövammaisten Kulttuuripalvelun tiloissa (Marjanimentie 74, Helsinki). Silloin

kuuntelemme laulut levyiltä ja jaamme ne esiintyjien kesken. Samalla sovimme syksyn harjoitusaikataulusta.

Haemme myös hauskoja ja koskettavia muisteloja Rautajutunjuureksi konsertin juontajalle.

Jos tahdot laulamaan, ota yhteyttä Anne Huttuseen viimeistään su 25.3. osoitteeseen sallyanne.huttunen@elisanet.fi tai puhelimitse 0500 885 683. Kivoja Rautajutunmuistojasi voit kertoilla Annelille elokuun loppuun saakka.

Järj. Näkövammaisten Kulttuuripalvelu

Liikunta

Helsingin sokkopingisturnaus 21.4.

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset järjestävät la 21.4. sokkopingiscupin kauden 2017–2018 viimeisen turnauksen. Pelipaikkana toimii Iiris (Marjaniementie 74, Helsinki). Peliluokat ovat A (kilpapelajaat) ja B (harrastepeleajaat). Turnauksessa on käytössä neljä pelipöytää. Osanottomaksu on 15 e pelaajalta.

Tervetuloa mukaan sokkopingoksen kiehtovaan maailmaan. Kannattaa lähteä mukaan vaikka olisit vasta harrastuksen ensimetreillä.

Ilmoittautumiset ja kyselyt Teemu Ruohoselta puhelimitse 040 5580 342 tai sähköpostitse teemu.ruohonen@pp.inet.fi viimeistään 10.4.

Asuntoja

Etsitään asuntoa

Etsin vuokra-asuntoa vaikkatoisen toverina. Paikkakunnalla ei ole väliä. Olen näkövammaisen 60-vuotias mies. Puh. 046 566 4347, Seppo Jääskeläinen.

(Airuen numeron 1/2018:n ilmoituksessa oli vanhentunut puhelinnumero.)

Apurahoja

Suomen Näkövammaisäätiön apurahoja

Suomen Näkövammaisäätiön apurahat ovat näkövammaisten ja näkövammaistyössä toimivien haettavissa: nuorisotyöhön, opiskeluun ja ammattiopintoihin, työllisyyteen, tiedustustoimintaan, kuntoutukseen, tutkimustoimintaan, harrastus- ja vapaa-ajan toimintaan sekä näkövammaisten kansainväliseen yhteistyöhön.

Hakemuksesta tulee ilmetä hakijan esittely,

yhteystiedot, pankkitili IBAN-muodossa, apurahan käyttötarkoitus, haettava määrä, hankkeen kokonaiskustannukset, onko hanketta varten saatu, anottu, aiotaanko anoa apurahaa muista lähteistä, millä tavoin hakija rahoittaa hankkeen, mikäli apuraha kattaa vain osan kustannuksista, sekä mahdolliset suositelijat.

Apurahan saajan tulee jättää asiamiehelle hankkeesta ja apurahan käytöstä selvitys, joka sopimuksen mukaan voidaan julkaista.

Hakuaika on 1.–31.3.2018. Hakemukset osoitteeseen: Suomen Näkövammaisäätiö, Asiamies Aila Santanen, Arhipanpolku 8 B 2, 00420 Helsinki tai aila.santanen@live.fi. Lisätietoja antaa asiamies, puh. 050 596 6737.

Sokeain Lasten Tukisäätiön apurahat

Sokeain Lasten Tukisäätiö myöntää apurahoja mm. näkövammaisten lasten harrastustoimintaan, erikoislukuntavälineisiin ja perheiden lomakustannuksiin tai muuhun sellaiseen tarkoitukseen, jonka kohteena on näkövammaisten lasten ja heidän perheidensä elinolosuhteet ja niiden parantamiseen tähtäävä toiminta.

Hakemukset tulee lähettää

31.3.2018 mennessä.

Hakemukset ja tiedustelut: Juha Halme, Mäntykätkatu 9, 37830 AKA. Puh. 040 728 0970, sposti asiamies@sokeainlastentukisaa-tio.fi.

www.sokeainlastentukisaa-tio.fi

Näkövammaisten Kulttuuripalvelun apurahat

Yhdistyksen jäsenten haettavaksi on vuonna 2018 varattu apurahaa yhteismäärältään 1 500 euroa. Haettavilla apurahoilla on tarkoitus tukea mm. ammattiin tähtäävää tai kulttuuriharrastuksiin liittyvää opiskelua, yleisötilaisuuden järjestämistä tai oman julkaisun tuottamista.

Vapaamuotoisista hakemuksista tulee ilmetä 1. hakijan täydelliset henkilö-, osoite- ja pankkiyhteystiedot, 2. apurahan kohde, 3. kustannusarvio tai tositteet jo koituneista kustannuksista, joihin apurahaa haetaan, 4. maininta siitä, hakeeko apurahaa muualta samaan tarkoitukseen sekä 5. mahdolliset lisäselvitykset hakemuksen perusteluiksi.

Myönnettyt apurahat on nostettava tositteita tai luotettava selvitystä vastaan ehdottomasti vuoden 2018 aikana. Puutteellisia ja/tai

myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä. Samalle henkilölle ei myönnetä apurahaa peräkkäisinä vuosina.

Hakemukset tulee toimittaa viimeistään ma 16. 4. klo 14 yhdistyksen toimistoon, sähköpostitse osoitteeseen toimisto@kulttuuripalvelu.fi tai kirjeitse osoitteella Näkövammaisten Kulttuuripalvelu ry, Marjaniementie 74, 00930 Helsinki. Kuoreen merkintä "Apuhat".

Näkövammaisten Kulttuuripalvelu ry:n hallitus

Myydään-ostetaan

Myydään Tamberg-avokelanauhuri

Myydään 7 tuuman Tamberg-avokelanauhuri. Martti Karppanen, Hämeenlinna, puh. 044 556 5930.

Sidelmäkone hakusessa

Etsitään harjantekokonetta, joka mittaisi oikeankokoisia harjaksia harjan teossa. Olen valmistunut artesaani ja haluan jatkaa tätä vanha perinnekäsityötä harjoja tekemällä.

Toivoisin, että tätä viestiä jaettaisiin ja minulle löytyisi tämä hieno apuväline työntekoon. Toiveissa olisi, että sitten jatkossa voisin joskus,

kun minusta tulee ammattilainen, opettaa sitten nuoremille polville harjan tekoa. Olen myös valmis maksamaan korvauksen, jos sopivasta hinnasta päästään yhteisymmärrykseen.

Minun voi ottaa yhteyttä sähköpostitse osoitteeseen terhi.m.laaksonen@gmail.com.

Ilmoitusohjeet

Ohjeet ilmoitusten tekoon löydät osoitteesta www.nkl.fi/airut > Mediakortti. Pyri pitämään ilmoituksesi mahdollisimman lyhyen, jotta tilaa jää muillekin.

Aineiston aikataulu

Airut 4/2018 ilmestyy **16.4.2018**. Ilmoitukset viim. **23.3.2018**.

Katso loppuvuoden aikataulut mediakortistamme osoitteesta www.nkl.fi/airut. Ilmoitukset jätettävä ilmoitettuna päivänä klo 15.45 mennessä, mielellään sähköpostitse airut@nkl.fi

Toimituksella on oikeus muokata lehden aineistoja ja käyttää lehden juttuja [www-sivuillaan](http://www.nkl.fi). Toimitus ei vastaa tilaamatta jätetyn aineiston säilyttämisestä tai palauttamisesta. Lehdessä ei julkaista voimakkaasti poliittisia tai uskonnollisia kirjoituksia.



Posti Green



Kuunnelma- festari 6.-7.4.

IIRIS-KESKUKSESSA

Marjaniementie 74, Helsinki

Tule kuulemaan vanhoja klassikkokuunnelmia ja
aiemmin esittämätön Radioteatterin yllätyslahja!

Vapaa pääsy!

PERJANTAI 6.4.

- 16.15 | **Aloitus**
16.30 | **Runar Schildt: *Suuri rooli.*** Statistinäyttelijä Fager kokee jäävänsä vaille arvostusta. Suomen sisällissota on aluillaan. Fager uskoo löytävänsä onnen liittymällä punaisiin.
18.30 | **Iltakahvi**
19.00 | **Paul Gallico: *Kukkia rouva Harrisille.*** Romanttinen tarina 1950-luvulta. Englantilainen siivooja tahtoo ostaa pariisilaisen iltapuvun. Hänen saapumisensa muotialonkiin aiheuttaa hämmennystä mutta saa myös aikaan paljon hyvää.
21.00 | **Päivän lopetus**

LAUANTAI 7.4.

- 10.00 | **Eila Pennanen: *Pettäjät.*** Arkinen draama alkoholismista ja työttömyydestä. Tarina pohtii, kuka on suurin pettäjä maailmassa, jossa sekä pienet että suuret huijaavat toisiaan.
12.00 | **Ruokatauko**
13.00 | **Radioteatterin yllätys**
14.30 | **Z. Topelius: *Lintu sininen.*** Satu 1800-luvulta.
15.15 | **Jaksoja Tapani Baggen jännärfarssista *Kovan onnen viikko.*** Tyhmien taparikollisten kohellusta.
16.00 | **Lopetus**

Kuunnelmien perään on varattu puoli tuntia keskustelulle. Paikalla on yleisavustajia. Ilmoittautumiset ruokailuihin (yht. 15 e + aamupala) 29.3. mennessä osoitteeseen osallistun@kulttuuripalvelu.fi.

Yhdistys korvaa jäsenilleen matkakulut 20 e ylittävältä osalta halvinta matkustustapaa käytettäessä. Majoituksensa jokainen järjestää itse.

Ajoitathan saapumisesi kuunnelman alkuun, sillä liriksen ovet ovat esitysten aikana lukittuna.



**NÄKÖVAMMAISTEN
KULTTUURIPALVELU**